

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Victor Boico,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Vladislav Harti, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Rangu Gheorghe XXX, născut la XXX,
originar din XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 05.01.2018 pînă la 19.09.2018;

Instanța de apel de la 08.10.2018 pînă la 28.11.2018;

Instanța de recurs de la 14.02.2019 pînă la 17.04.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul central din 18 septembrie 2018, Rangu Gheorghe, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (4), 349 alin.(1) și art. 349 alin. (1¹) Codul penal, stabilindu-i pedeapsă:

- în baza art. 264¹ alin. (4) Codul penal, 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 349 alin. (1) Codul penal, 1 an închisoare în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 349 alin. (1¹) Codul penal, 1 an închisoare în penitenciar de tip semiînchis;

Conform art. 84 alin.(1) Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Rangu Gheorghe a fost stabilită pedeapsa definitivă 2 ani și 3 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Codul penal, pedeapsa stabilită lui Rangu Gheorghe, prin prezenta sentință a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani, fiind obligat ca în termenul stabilit, să nu săvârșească alte infracțiuni și să nu-și schimbe domiciliul fără învoirea organului de stat specializat care exercită controlul asupra comportamentului condamnatului.

A fost încetat procesul penal pornit în privința lui Rangu Gheorghe în baza art. 201¹ alin. (1) Codul penal, în temeiul art. 332 alin. (2) Codul de procedură penală, pe motiv că fapta acestuia constituie contravenție prevăzută de art. 78¹ Codul contravențional.

Rangu Gheorghe, a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.78¹ Codul contravențional și i s-a aplicat sancțiune sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, pe o durată de 40 ore.

Acțiunea civilă a părții vătămate Bargan Andrei cu privire la încasarea prejudiciului moral s-a admis integral și s-a încasat de la Rangu Gheorghe în

beneficiul lui Bargan Andrei suma de 10 000 lei, ce constituie prejudiciul moral cauzat.

Acțiunea civilă a părții vătămate Caradji Serghei cu privire la încasarea prejudiciului moral s-a admis integral și s-a încasat de la Rangu Gheorghe în beneficiul lui Caradji Serghei suma de 10 000 lei, ce constituie prejudiciul moral cauzat.

S-a încasat de la Rangu Gheorghe, beneficiul statului în sumă de 200 lei.

A fost respinsă cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Rangu Gheorghe, la 15 octombrie 2017 la ora 18.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, la domiciliul din XXX, a inițiat un scandal familiar, urmărind scopul sistării activității persoanei cu funcție de răspundere și anume a șefului de post al postului de poliție Căinări al sectorului de poliție nr. 3 Căinări al IP Căușeni, Andrei Bargan și schimbării caracterului acestuia în interesul său, în timpul când ultimul exercitând atribuțiile sale de serviciu documenta faptul violenței în familie, intenționat l-a agresat pe Andrei Bargan, exprimându-se în adresa lui cu mai multe cuvinte necenzurate, înjosindu-i onoarea și demnitatea, amenințându-l cu vătămarea integrității corporale, totodată a încercat să-l lovească cu un vas metalic, însă ultimul i-a blocat mână și i-a smuls acel vas.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Rangu Gheorghe Gheorghe a comis infracțiunea prevăzută de art. 349 alin. (1) Codul penal - *amenințarea săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere și anume amenințarea cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății persoanei cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință.*

Tot el, în aceleași împrejurări și anume la 15 octombrie 2017 în jurul orei 18.00, în încălcarea pct.10 alin. (2) lit. a), 14 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, fiind în stare de ebrietate alcoolică, fără a dispune de permis de conducere, a urcat la volanul automobilului de model „Vaz 21063” cu n/î XXX și a plecat de la fața locului, adică de la domiciliul din în XXX. Ulterior, cet. Rangu Gheorghe a fost depistat pe o stradă din or.Căinari de către angajații de poliție, care l-au transportat la Spitalul Raional Căușeni, pentru a fi supus testării alcoolscopice, unde în jurul orei 20.30 Rangu Gheorghe, în prezența medicilor a refuzat categoric să treacă testarea alcoolscopică.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Rangu Gheorghe a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Codul penal, prin semnele calificative - *refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

Tot el, la 15 octombrie 2017 la ora 19.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în or. Căinări, r-nul Căușeni, nu s-a subordonat cerințelor legale ale colaboratorilor de poliție de a urca în automobilul de serviciu, pentru a fi transportat la Spitalul raional Căușeni și supus testării alcoolscopice, a încercat să părăsească locul reținerii și urmărind scopul sistării activității persoanei cu funcție de răspundere și aplicării acesteia violenței nepericuloase pentru viață și anume a inspectorului inferior patrulare rutieră al Plutonului Căușeni, Ștefan Vodă al Batalionului de patrulare Sud al INP al IGP al MAI Serghei Caradji și schimbării caracterului acestuia în interesul

său, intenționat, exprimându-se în adresa lui cu mai multe cuvinte necenzurate, înjosindu-i onoarea și demnitatea l-a mușcat pe Serghei Caradji de mâna stângă, pricinuindu-i leziuni corporale neînsemnate în formă de cinci excoriații în regiunea mâinii stângi.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Rangu Gheorghe a comis infracțiunea prevăzută de art. 349 alin (1¹) Codul penal, *violența săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere, adică aplicarea violenței nepericuloase pentru viață și sănătate față de persoane cu funcție de răspundere, săvârșită în scopul sistării activității de serviciu a acesteia și schimbării caracterului ei în interesul său.*

La 15 octombrie 2017 la ora 16⁰⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică, la domiciliul din XXX, a inițiat o ceartă cu concubina sa Ignat Mariana, în cadrul căreia, urmărind scopul agresării fizice a acesteia și tatălui ei Ignat Ion și intimidării voinței acestora, în scop de a-i impune să nu-l deranjeze și să nu-l alunge din casă, i-a numit pe Ignat Mariana și Ignat Ion cu diferite cuvinte necenzurate, înjosindu-le onoarea și demnitatea acestora, totodată i-a aplicat lui Ignat Ion mai multe lovituri cu pumnul în regiunea feței, inclusiv l-a doborât jos la pământ, pricinuindu-i leziuni corporale neînsemnate în formă de echimoză în regiunea feței și o excoriație în regiunea spatelui. Continuând acțiunile sale violente, Rangu Gheorghe a luat un topor, cu care a deteriorat un butoi din plastic cu vin în volum de 300 litri, care se afla în beciul gospodăriei cet. Ignat Ion. Ca urmare, în conflictul lor s-a implicat cet. Ion Cnej, care se afla în acel moment la domiciliul lui Ignat Ion, și i-a smuls toporul din mână, încercând să-l liniștească, însă Rangu Gheorghe nu reacționa, a intrat în casă și a răsturnat un dulap și a deteriorat ușa de la acest dulap, cu care l-a lovit de câteva ori în podul casei, deteriorându-l, fiindcă era confecționat din plăci din gipscarton. Ca urmare, acesta nu s-a liniștit, până când la fața locului nu au venit colaboratorii de poliție.

Astfel, faptele inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Codul penal - *violența în familie și anume acțiuni intenționate, comise de un membru al familiei în privința a doi membri ai familiei, manifestate prin maltratare, alte acțiuni violente, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei.*

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul a atacat-o cu apel, prin care a solicitat casarea încheierii Judecătorei Căușeni din 17 ianuarie 2018 cu privire la reluarea cercetării judecătorești. Casarea parțială a sentinței Judecătorei Căușeni din 18 septembrie 2018, rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului, stabilit pentru prima instanță, prin care Rangu Gheorghe să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a), 349 alin. (1), 349 alin.(1¹) și 264¹ alin. (4) Codul penal și ca măsură de pedeapsă să-i fie stabilită pedeapsa în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Codul penal, 3 ani închisoare, în baza art. 349 alin. (1) Codul penal, 1 an închisoare, art. 349 alin. (1¹) Codul penal, 2 ani închisoare, art. 264¹ alin. (4) Codul penal, 6 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciarul de tip semiînchis. În baza art. 84 Cod penal, solicit să-i fie stabilit definitiv lui Rangu Gheorghe, 6 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciarul de tip semiînchis. În termenul de pedeapsă de inclus termenul aflării acestuia în stare de arest. De încasat de la inculpatul Rangu Gheorghe în folosul statului cheltuieli judiciare în sumă de 1 344 lei, costul expertizelor medico-legale, în rest sentința să fie lăsată fără modificări. Apelantul în motivarea cererii a invocat că, pedepsa aplicată

inculpatului este prea blândă, ori, acesta nu va atinge scopul ei de restabilire a echității sociale, reeducarea și resocializarea acestuia,

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018, a fost admis apelul procurorului cașind sentința, parțial, inclusiv din oficiu, și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În temeiul art. 90 alin. (6) Codul penal, Rangu Gheorghe a fost obligat să repara prejudiciul cauzat părților vătămate în limitele acțiunii civile admise în termen de 4 luni.

Rangu Gheorghe a fost liberat de răspundere contravențională în baza art. 78¹ Codul contravențional, din motivul expirării prescripției răspunderii contravenționale.

În rest, sentința s-a menținut.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect, a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, inculpatul a săvârșit anume infracțiunile imputate și contravenția prevăzută de art. 78¹ Codul contravențional. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

La individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel ține cont de prevederile art. 7,61,75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Instanța de apel a menționat că, pedeapsa penală este echitabilă atunci cînd este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

La caz, instanța de apel a constatat că, prima instanță, în mod echitabil și întemeiat, a numit pedepsele inculpatului. Pedepsele stabilite de prima instanță sunt întemeiat în coraport cu personalitatea inculpatului și circumstanțele comiterii faptelor.

Pentru dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei, instanța de apel trebuie să examineze dacă prin suspendarea condiționată, în cazul dat, va fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei stipulate în art. 61 Codul penal.

Aplicarea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei are ca temei de aplicare raționalitatea executării reale a pedepsei cu închisoare. Pentru evaluarea personalității și, implicit, posibilității de suspendare condiționată a executării pedepsei urmează a fi analizat și comportamentul inculpatului

La caz, instanța de apel a reținut ca temeinice circumstanțele indicate de prima instanță pentru a suspenda condiționat executarea pedepsei și anume: se căiește sincer de cele comise și le regretă, nu are antecedente penale, a comis pentru prima dată o infracțiune, starea sănătății. În cazul respectiv, instanța de apel a constatat că atingerea scopurilor pedepsei poate fi realizată și fără dispunerea executării reale, asigurîndu-se un echilibru just dintre necesitatea asigurării scopurilor pedepsei și

modalitățile asigurării scopului respectiv. Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a interveni în individualizarea executării pedepsei pentru a asigura, în mod cert, posibilitatea reală de a atinge scopurile pedepsei.

La caz, urmează a fi acordată o atenție restabilirii echității sociale ca scop al pedepsei. Astfel, instanța de apel va stabili obligația de a repara în termen de 4 luni prejudiciul stabilit în limitele admise a acțiunilor civile. Executarea acestei obligații, în mod inevitabil, va determina stabilirea echității sociale (prin garanția reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune) și prevenirea comiterii infracțiunilor.

Conform art. 461 Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 și 445, instanța încetează procesul contravențional. Conform art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional, procesul contravențional pornit încetează dacă se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 20-31.

Cu referire la art. 30 Codul contravențional și luând în considerație perioada de timp de la comiterea contravenției până la emiterea sentinței, instanța de judecată constată că procesul contravențional urmează a fi încetat din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale. Astfel, trecerea perioadei respective de timp impune casarea, în această parte, din motive neimputabile instanței, a sentinței.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere al prevederile ar. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recurentul invocă dezacordul cu aplicarea unei pedepse prea blânde și neîncasării a cheltuielilor judiciare, ori, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, instanța de apel nu s-a expus motivat asupra prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, astfel, nu a efectuat o procedură de individualizare și stabilirea cuantumului pedepsei și neîntemeiat a menținut aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. De asemenea, recurentul invocă dezacordul cu decizia instanței de apel în partea respingerii solicitării de a încasa de la inculpat cheltuielile de judecată în suma de 1344 lei. Totodată, procurorul axându-se la prevederile art. 221 alin. (4), 227 alin. (1), (3), 229 alin. (1) Cod de procedură penală, consideră că, ar trebui de încasat de la inculpatul cheltuielile judiciare.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, ori, din conținutul recursului rezultă că, recurentul critică aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, față de inculpat și neîncasarea a cheltuielilor de judecată de la ultimul.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel în partea respingerii încasării din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în mărime de 1 344 lei, suportate în cadrul efectuării expertizelor judiciare nr. 171/D din 21.11.2017 (f.d. 210, vol. I), nr. 17/D din 21.11.2017 (f.d. 212, vol. I), însă Colegiul penal constată că, instanța de apel întemeiat a menținut sentința primei instanțe privind cerințele procurorului ce ține de cheltuielile judiciare.

Astfel, autorul invocând prevederile art. art. 227 și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de constatare medico-legală și raporturilor de expertiză judiciară, motivând că legea prevede ca inculpatul să suporte cheltuielile judiciare.

Potrivit art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli, ori, instanța de apel în cazul dat, just a respins încasarea cheltuielilor de judecată.

Referitor la motivul invocat de recurent prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul conchide că nici acest temei nu și-a găsit confirmare, deoarece instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea sentinței instanței de fond în partea stabilirii pedepsei, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, referitor la motivul, precum că, instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și greșit a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, inculpatului Rangu Gheorghe, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, ajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Rangu Gheorghe, aceasta a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod

penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, se căiește sincer de cele comise și le regretă, nu are antecedente penale, a comis pentru prima dată o infracțiune, starea sănătății, a considerat posibilă corijarea și reeducarea acestuia fără izolare de societate, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe o perioadă de probațiune de 2 ani, în temeiul art. 90 Cod penal, considerând că aceasta este una echitabilă faptei comise.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră că instanța de apel și-a argumentat hotărârea, care este în corespundere cu prevederile art. 384 alin. (3) și art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, bazându-se pe materialele cauzei și acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 90 Cod penal.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Vladislav Harti, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui **Rangu Gheorghe XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **08 mai 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Victor Boico